

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

nr. 04-7569

17.07

2018

Ministerul Finanțelor

La nr. 31-06-5774 din 13.07.2018

Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat proiectul Legii cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară și în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La alin.(1) din art.1 al proiectului considerăm necesar de indicat concret forma organizatorico-juridică a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, care se prevede a fi creat "ca o structură de cooperare inter-instituțională".

În vederea evitării paralelismelor în legislația în vigoare, urmează de exclus din art.2 al proiectului definirea noțiunii "criză financiară sistemică", care deja este definită de subpct.19) din art.2 al Legii nr.232 din 3 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.

Normele ce prevăd componența Comitetului Național de Stabilitate Financiară, expuse la alin.(1)-(2) din art.3 al proiectului, considerăm oportun de delimitat de normele care relementează organizarea activității Comitetului respectiv, indicate la alin.(3)-(6) din articolul nominalizat, fiind expuse sub forma unor articole separate în conținutul proiectului.

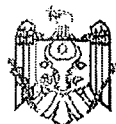
Concomitent, la art.4 din proiect propunem de reglementat modalitatea de contestare a deciziilor Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

Subsidiar, în scopul respectării prevederilor lit.b), alin.(1) din art.14 al Legii nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, urmează de elaborat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege, prezentat spre avizare.

Secretar de stat

Iuliana DRĂGĂLIN

Ex.D.Rusu,
tel. 022 250 608

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 10-2073 din 16.07. 2018

La nr.31-06-5774 din 13.07.2018

Ministerul Finanțelor

Re: aviz proiect lege

Comisia Națională a Pieței Financiare, examinând proiectul de lege cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară, intervine cu următoarele propuneri.

- În art.1 alin.(1) sintagma "coordonarea realizării politicii macroprudențiale și remedierea" a se substitui cu sintagma "*realizarea politicii macroprudențiale și coordonarea activităților în vederea prevenirii și remedierii*";
- Cu referire la noțiunea de criză financiară sistemică urmează a se redefini: "*criză financiară sistemică – criză sistemică astfel cum este definită în Legea nr.232/03.10.2016 privind redresarea și rezoluția băncilor*";
- La art.6 a se completa atribuțiile Comitetului cu prerogative stabilite exhaustiv de art. 54¹ din Legea nr. 121/04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, care stabilește că *necesitatea implicării statului în vânzarea acțiunilor băncilor de importanță sistemică este determinată de autoritatea națională macroprudențială*;
- Principiul care se impune "*execută sau explică*" (art.8 alin. (2)) este unul irelevant, dat fiind că potrivit art.9 din proiect se dispune modalitatea de conformare recomandărilor Comitetului și Comitetului extins.

Cu respect,

Valeriu CHIȚAN,
PREȘEDINTE

Nr. 18-033 din 16 iulie 2018

Ref: Scrisaorea nr. 31-06-5774 din 13.07.2018

Munisterul Finanțelor Republicii Moldova

Prin prezenta, urmare a examinării proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Vă expunem următoarele obiecții cheie asupra acestuia.

1. Articolul 1 din proiectul Legii reglementează înființarea Comitetului Național de Stabilitate Financiară, totodată articolul 3 expune componenta a 2 comitete. Înființarea, precum și scopul înființării Comitetului extins nu este reglementat în vreun fel prin proiectul de Lege.

De asemenea, nu este relementat clar relația dintre aceste Comitete, dacă activitatea acestora se va desfășura în paralel sau dacă există o relație de subordonare a comitetului extins față de Comitetul Național de Stabilitate Financiară.

Totodată celelalte reglementări din proiectul de Lege, inclusiv obiectivele descrise la art. 5, sunt aplicabile, în aceeași măsură, pentru ambele Comitete.

Atragem atenția asupra faptului că, în componența Comitetului extins sunt 5 membri din cadrul Băncii Naționale a Moldovei, respectiv nu este clar cum se va asigura diversitatea opiniilor, conform celor expuse în nota informativă, care însoțește proiectul Legii.

2. Conform articolului 4 alin.(4) "Fiecare membru cu drept de vot din Comitet sau Comitetul extins deține un vot.", totodată nefiind reglementat care sunt membrii cu drept de vot. Propunem includerea în proiectul de Lege, reglementarea potrivit căreia fiecare membru din componența Comitetului are drept de vot.

Cu profund respect,

Eduard Usatfi
Director general executiv

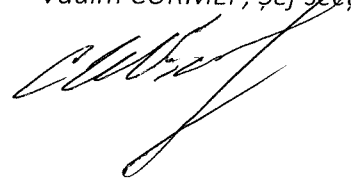
Executor: Mariana Pojoga
Tel: 07434357

17.07.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim CURMEI, Șef secție

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Vadim CURMEI', written in a cursive style.

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

*sir. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md*

04/8504 din 16.07.2018
La nr. _____ din _____

Ministerul Finanțelor

Urmare a examinării proiectului de lege cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară, expunem următoarele.

Cu referire la categoria legii sugerăm revizuirea acesteia în categoria legilor ordinare, deoarece conform art. 10 alin. (3) al Legii nr. 100/2017 și art. 72 din Constituție, domeniul reglementat de proiectul de lege nu este necesar a fi reglementat prin lege organică.

La art. 2 definirea noțiunii „sistem financiar”, în partea ce ține de utilizarea textului „, , piețele, produsele și infrastructura piețelor”, se va reexamina prin prisma prevederilor *Legii nr. 171/2012 privind piața de capital*.

La art. 4:

În alin. (3) propoziția a doua cuvintele „imposibilitatea de a participa la ședințe” se vor substitui cu cuvintele „imposibilitate temporară de exercitare a atribuțiilor”, pentru a asigura corespunderea cu art. 3 alin. (4) al proiectului, care nu prevede posibilitatea de substituție și în cazul absenței membrilor Comitetului, situații reglementate de art. 24 alin. (2) din *Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei*, art. 27 din *Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern*, art. 25 alin. (2) din *Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare*.

Din alin. (5) se va exclude prevederea „În caz de egalitate de voturi, președintele Comitetului deține votul decisiv”, deoarece este greșit conceptual de a stabili că, în cazul parității de voturi, la adoptarea deciziei de către un organ colegial, votul președintelui este decisiv. În exercitarea votului, toți membrii unui organ colegial sunt egali, votul este personal, iar în caz de paritate se pot institui orice alte soluții care nu ar afecta egalitatea votului, fie adoptarea deciziei se amână pentru o altă dată.

La art. 6 lit. c), în condițiile în care Comitetul Național de Stabilitate Financiară este o structură de cooperare interinstituțională, acesta nu poate avea ca atribuție aprobarea acțiunilor și măsurilor obligatorii pentru alte autorități.

La art. 8 alin. (2), remarcăm că, nu există un asemenea principiu „execută sau explică”. În plus, acesta nu este propriu recomandărilor. La fel, art. 9 prevede obligația conformării cu recomandările Comitetului sau Comitetului extins, ceea ce contrazice caracterul recomandărilor și statutul Comitetului.

La art. 10, titlul „Publicarea proceselor verbale ale ședințelor” nu corespunde cu conținutul articolului, care reglementează deciziile Comitetului extins și publicarea acestora, nu și procesele-verbale.

Art. 12 alin. (2) este defectuos expus din punct de vedere juridic, fără a ține cont de formele răspunderii juridice și ale vinovăției drept condiție a răspunderii juridice, cu includerea în aceeași normă a răspunderii Comitetului, Comitetului extins, precum și a membrilor acestora. Atenționăm că, autoritățile publice nu sunt subiecți ai răspunderii contravenționale (art. 17 alin. (1) din *Codul contravențional*) și penale (art. 21 alin. (3) al *Codului penal*); nu există răspundere administrativă, ci contravențională; formele vinovăției sunt intenție și imprudență (culpă); accepțiunea termenului „faptă” cuprinde atât acțiunea, cât și inacțiunea.

Astfel, propunem reformularea art. 12 prin stabilirea că, pentru exercitarea atribuțiilor conferite de prezenta lege, membrii Comitetului și Comitetului extins poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală doar în cazul comiterii unei fapte ilicite cu intenție sau culpă gravă.

La art. 13 alin. (1), ce prevede că „Prezenta Lege intră în vigoare la 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, este inutil, or această, potrivit art. 56 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, reprezintă regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative.

Secretar de stat

Nicolae EȘANU

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de Lege cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Economiei și Infrastructurii	Propunerile (recomandările)	
	La alin.(1) din art.1 al proiectului considerăm necesar de indicat concret forma organizatorico-juridică a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, care prevede a fi creat „ca o structură de cooperare inter-instituțională”.	Nu se susține. Art.1 alin.(1) prevede că Comitetul este autoritate fără personalitate juridică.
	În vederea evitării paralelismelor în legislația în vigoare urmează de exclus din art. 2 al proiectului definirea noțiunii „criză financiară sistemică”, care deja este definită de subpct.19) din art.2 al Legii nr.232 din 3 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.	Se susține parțial. Definiția dată la noțiunea de criză financiară sistemică a fost reformulată prin efectuarea referințelor la Legea nr.232/2016.
	Normele ce prevăd componența Comitetului Național de Stabilitate Financiară, expuse la alin.(1)-(2) din art.3 al proiectului, considerăm oportun de delimitat de normele care reglementează organizarea activității Comitetului respectiv, indicate la alin.(3)-(6) din articolul nominalizat, fiind expuse sub forma unor articole separate în conținutul proiectului.	Se susține. Alin.(3) – (6) din art.3 al proiectului s-au expus într-un nou articol separat.
	Concomitent, la art.4 din proiect propunem de reglementat modalitatea de contestare a deciziilor Comitetului Național de Stabilitate Financiară.	Nu se susține. Deciziile Comitetului Național de Stabilitate Financiară sunt cu caracter de recomandare. Mai mult decât atât, proiectul prevede că recomandările/ deciziile CNSF sunt după principiul „execută sau explică”, respectiv, autoritatea, instituția care a primit o recomandare/ decizie a CNSF are alternativa de a nu o executa, cu condiția că prezintă și explică argumentele și motivele de neexecutare.
	În scopul respectării prevederilor lit.b), alin.(1) din art.14 al Legii nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, urmează de elaborat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege, prezentat spre avizare.	Se susține. A fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului de lege.
Comisia Națională a Pieței Financiare	Propunerile (recomandările)	
	În art.1 alin.(1) sintagma „coordonarea realizării politicii macroprudențiale și remedierea” a se substitui cu sintagma „realizarea politicii macroprudențiale și coordonarea activităților în vederea prevenirii și remedierii”	Se susține parțial. Realizarea politicii macroprudențiale este în competența autorităților care exercită supravegherea și reglementarea sistemului financiar, având în acest sens instrumente corespunzătoare. CNSF, reieșind din atribuțiile

		<p>sale, este responsabil de coordonarea realizării a politicii macroprudențiale prin emiterea recomandărilor către autorități responsabile de realizarea politicii macroprudențiale. Astfel, sintagma propusă s-a substituit cu sintagma „coordonarea realizării politicii macroprudențiale și activităților în vederea prevenirii și remedierii”.</p>
	<p>Cu referire la noțiunea de criză financiară sistemică urmează a se redefini: „criza financiară sistemică astfel cum este definită în Legea 232/03.10.2016 privind redresarea și rezoluția băncilor”</p>	<p>Se susține. Definiția dată la criza financiară sistemică s-a modificat prin efectuarea trimiterilor la Legea 232/03.10.2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.</p>
	<p>La art.6 a se completa atribuțiile Comitetului cu prerogative stabilite exhaustiv de art.541 din Legea nr.121/04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, care stabilește că necesitatea implicării statului în vânzarea acțiunilor băncilor de importanță sistemică este determinată de autoritatea națională macroprudențială</p>	<p>Se susține. Art.6 s-a completat cu: „h) determinarea necesității implicării statului în vânzarea acțiunilor băncilor de importanță sistemică, în contextul art.541 din Legea nr.121/04.05.2007 Lege privind administrarea și deetatzarea proprietății publice.”</p>
	<p>Principiul care se impune „execută sau explică” (art.8, alin.(2)) este unul irelevant, dat fiind faptul că potrivit art.9 din proiect se dispune modalitatea de conformare recomandărilor Comitetului și Comitetului extins</p>	<p>Nu se susține. Principiul „execută sau explică” (comply or explain) reprezintă o abordare utilizată în state precum Marea Britanie, Germania și alte state UE în domeniul guvernanței corporative și supravegherii financiare. Această abordare reprezintă o formă de „soft law”, care permite, în cazuri justificate, de a nu aplica anumite acțiuni sau măsuri. Abordarea respectivă se utilizează în actele normative ale UE (ex. alin.(20) din Regulamentul UE nr.1092/2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul UE a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic). Menționăm că principiul respectiv se aplică în Codul de guvernanță corporativă (fără a se specifica expres denumirea principiului). Totodată, alin.(1) al art.9 s-a completat cu „sau justifică decizia de neadoptare a acestora”.</p>

Fondul de garantare a depozitelor în Sistemul Bancar	Obiecțiile	
	<p>Articolul 1 din proiectul Legii reglementează înființarea Comitetului Național de Stabilitate Financiară, totodată articolul 3 expune componența a 2 comitete. Înființarea, precum și scopul înființării Comitetului extins nu este reglementat în vreun fel prin proiectul de Lege.</p> <p>De asemenea, nu este reglementat clar relația dintre aceste Comitete, dacă activitatea acestora se va desfășura în paralel sau dacă există o relație de subordonare a comitetului extins față de Comitetul Național de Stabilitate Financiară.</p> <p>Totodată celelalte reglementări din proiectul de Lege, inclusiv obiectivele descrise la art.5, sunt aplicabile în aceeași măsură, pentru ambele Comitete.</p>	<p>Nu se susține.</p> <p>Articolul 1 reglementează înființarea unui singur comitet: Comitetul Național de Stabilitate Financiară. Articolul 3 prevede activitatea CNSF în 2 componente, în dependență de situațiile abordate. Gestionarea situațiilor de criză și atribuțiile aferente (conform art.6) vor fi abordate de CNSF în componența prevăzută la art.3, alin.1), iar funcțiile de autoritate macroprudențială vor fi îndeplinite de CNSF în componența expusă la art.3, alin.2).</p>
	<p>Atragem atenția asupra faptului că, în componența Comitetului extins sunt 5 membri din cadrul Băncii Naționale a Moldovei, respectiv nu este clar cum se va asigura diversitatea opiniilor, conform celor expuse în nota informativă, care însoțește proiectul Legii.</p>	<p>Nu se susține.</p> <p>Decizia de a include 5 membri din cadrul BNM în componența extinsă a Comitetului (care execută mandatul macroprudențial) a avut la bază faptul că aria de supraveghere a BNM este dominantă în sistemul financiar, precum și considerând experiența internațională care prevede atribuirea băncii centrale, ținând cont de expertiza acesteia, a unui rol central în acest tip de comitete.</p>
	<p>Conform articolului 4 alin.(4) „Fiecare membru cu drept de vot din Comitet sau Comitetul extins deține un vot”, totodată nefiind reglementat care sunt membrii cu drept de vot. Propunem includerea în proiectul de Lege, reglementarea potrivit căreia fiecare membru din componența Comitetului are drept de vot.</p>	<p>Se susține parțial.</p> <p>Specificarea, într-un alineat separat a faptului că fiecare membru din componența Comitetului are drept de vot nu aduce valoare adăugată proiectului.</p> <p>Totodată, s-a exclus din formularea actuală sintagma „cu drept de vot”, ceea ce va atribui fiecărui membru din Comitet sau Comitetul extins un singur vot.</p>
Centrul Național Anticorupție	Propunerile (recomandările)	
	<p>Se recomandă diferențierea modului de instituire a atribuțiilor Comitetului și Comitetului extins. Doar în așa mod, Legea cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară va fi aplicabilă în mod uniform, iar acțiunile Comitetului și ale Comitetului extins vor fi interconectate cu acțiunile autorităților publice responsabile de exercitarea atribuțiilor delegate conform cadrului legal în domeniul financiar bancar și nebancar</p>	<p>Se susține parțial.</p> <p>Art.3 alin.(4) a fost completat cu sintagma „sau ale Comitetului extins” în vederea specificării modului de participare la ședințe a Comitetului extins.</p> <p>În ceea ce privește modalitatea de întrunire, aceasta este specificată la alin.(1) și (2) ale art.(4), astfel Comitetul se întrunește doar la necesitate (la cererea oricărui membru), pe când Comitetul extins se întrunește trimestrial (în cadrul acestuia fiind și membrii Comitetului)</p>

		<p>pentru a evalua riscurile care amenință sistemul financiar.</p> <p>Atribuțiile Comitetului și Comitetului extins sunt prezentate separat în art. 6 și 7, iar celelalte diferențe (componenta, frecvența întrunirilor și cvorumul) sunt prezentate în mod clar.</p>
	<p>Cu referire la art.4 alin.(5) din proiectul legii, considerăm că membrii Comitetului sunt egali, în special în cazul votului, având un mandat reprezentativ din partea autorității publice delegate. Astfel, instituția votului decisiv al președintelui Comitetului este abuzivă și va lăsa la discreția acestuia adoptarea unei sau altei decizii prin influențarea modalității de vot. În opinia noastră, președintele Comitetului poate avea un rol discreționar în procedura de vot ținând cont de acordarea acestui drept de a califica votul său ca fiind unul decisiv cu riscul afectării adoptării unei decizii echidistante prin comiterea manifestărilor de corupție. Norma care acordă dreptul președintelui Comitetului ca votul său să fie calificat ca fiind unul decisiv urmează să fie exclusă din proiect.</p>	<p>Se susține.</p> <p>S-au efectuat modificările de rigoare, inclusiv la propunerea Ministerului Justiției.</p>
	<p>Constatăm că se atribuie dreptul Comitetului de a adopta Regulamentul de organizare și funcționare. Totuși considerăm că unele aspecte primordiale urmează să fie stabilite în legea prenotată, cum ar fi spre exemplu, dreptul membrilor Comitetului Național de Stabilitate Financiară de a fi remunerați. Astfel, legea urmează să conțină aspectele generale principale care asigură modul de organizare și desfășurare a activității Comitetului, or nu Comitetul să își aprobe, în mod unilateral, Regulamentul de organizare și funcționare, care să conțină drepturile și obligațiile membrilor Comitetului și ale Comitetului extins. Menționăm acest aspect din considerentul că Comitetul poate adopta norme din interes, cum ar fi stabilirea unor drepturi, care vor putea fi discreționare, abuzive.</p> <p>Astfel, se propune ca legea să fie completată cu norme care ar reglementa drepturile și obligațiile Comitetului, ale membrilor acestuia și alte aspecte primordiale în vederea exercitării efective a atribuțiilor sale cu excluderea riscului ca norme principale generale să fie incluse în Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului aprobat de însuși membrii Comitetului.</p>	<p>Se susține parțial.</p> <p>Proiectul vizat prevede expres componenta Comitetului, modul de înlocuire a membrilor, frecvența și modul de convocare a ședințelor, atribuțiile Comitetului, drepturile Comitetului (art.5 alin (3)), modul de publicare a deciziilor, caracterul recomandărilor emise precum și răspunderea membrilor Comitetului. Regulamentul menționat la art.4 urmează să stabilească mai exact procedurile de organizare a ședințelor, termenii de stabilire a ordinii de zi, diseminarea materialelor.</p> <p>Totodată, proiectul a fost completat cu o prevedere suplimentară, conform căreia activitatea Comitetului și Comitetului extins este neremunerată.</p>
	<p>Constatăm că în atribuțiile Comitetului statuate la art.6 nu se regăsește atribuția de monitorizare a implementării recomandărilor emise de Comitet, astfel cum este stabilită Comitetului extins la art.7 lit.g). 7 La fel, se constată că în atribuțiile Comitetului prevăzute la art.6 nu se regăsesc atribuții de prevenire a riscului sistemic, or o importanță deosebită o au măsurile de prevenire a apariției crizelor financiare care pot duce la perturbarea sistemului financiar și a stabilității financiare. O astfel de atribuție se regăsește doar la Comitetul extins potrivit art.7 lit.f) împuternicit să emită recomandări de măsuri necesare pentru a preveni riscul sistemic. În aceeași ordine de idei, se menționează că atribuțiile Comitetului de atribuțiile Comitetului extins nu sunt diferențiate în mod clar, or Comitetul, pare să dețină mai multe atribuții de post-remediere a crizelor financiare sistemice în coraport cu măsurile de prevenire a acestora. Lipsa unor atribuții exhaustive, clare și diferențiate între Comitet și Comitetul extins riscă să perturbeze realizarea politicilor macroprudențiale și instituirea unor</p>	<p>Se susține.</p> <p>Art.6 a fost completat cu atribuții de monitorizarea implementării recomandărilor emise.</p>

	<p>atribuții paralele, atribuții care în dependență de interes vor fi „pasate” de la un Comitet la altul.</p> <p>Se recomandă ca art.6 să fie completat cu atribuții de prevenire a crizelor sistemice. La fel, în art.6 urmează să fie atribuită Comitetului competența de monitorizare a implementării recomandărilor și a deciziilor emise. În aceeași ordine de idei, atribuțiile Comitetului urmează să fie clar delimitate de atribuțiile Comitetului extins în raport cu situațiile în care intervin exercitarea acestora.</p>	
	<p>Completarea proiectului cu o prevedere care ar asigura transparentizarea activității nu doar a Comitetului extins, ci și a Comitetului.</p>	<p>Nu se susține.</p> <p>Ținând cont de mandatul Comitetului (gestionarea crizelor sistemice), considerăm că publicarea deciziilor luate în cadrul Comitetului poate avea un impact negativ asupra sistemului financiar. În același timp, membrii Comitetului pot decide publicarea deciziilor luate în cadrul ședințelor, în cazul în care se consideră că acestea vor contribui la atingerea obiectivelor scontate.</p>
	<p>Completarea legii cu o astfel de normă se consideră a fi inoportună deoarece instituie mai multe riscuri decât beneficii. Nu este fundamentată teza autorului privind exonerarea Comitetului, Comitetului extins și a membrilor acestora de răspundere, cu excepția când instanțele de judecată constată acest fapt. Or, o astfel de abordare este excesivă, deoarece în prezent orice persoană se bucură de prezumție nevinovăției, iar răspunderea survine doar urmare a constatării faptelor invocate într-un proces de judecată. Sintagma „cu rea-credință” va permite interpretarea discreționară a normei în vederea tragerii la răspundere. În aceste condiții crește riscul comiterii manifestărilor de corupție datorită interpretării confuze a normei. Totodată, prin asemenea norme evazive sunt create condiții propice de exonerare legală de la răspundere a membrilor Comitetelor pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Mai mult decât atât, astfel de norme sunt în contradicție cu politicile statului în domeniul luptei efective împotriva corupției, ori unele acțiuni/inacțiuni pot ține de domeniul comiterii actelor de corupție. Norma în redacția propusă este una abuzivă și va duce la creșterea manifestărilor de corupție.</p> <p>Reieșind din principiul prezumției nevinovăției considerăm oportun excluderea normei prenotate din proiect.</p>	<p>Se susține.</p> <p>Alin.(2) din art.12 al proiectului a fost exclus din proiect, iar alin.(1) al art.12 a fost incorporat în art.5 al proiectului (alin.(4)).</p>
Ministerul Justiției	Obiecțiile	
	<p>La art. 6 lit. c), în condițiile în care Comitetul Național de Stabilitate Financiară este o structură de cooperare interinstituțională, acesta nu poate avea ca atribuție aprobarea acțiunilor și măsurilor obligatorii <u>pentru alte autorități</u>.</p>	<p>Nu se susține.</p> <p>Atribuțiile menționate la lit. c) a art. 6 se referă la aprobarea acțiunilor și măsurilor întreprinse de Comitet în contextul gestionării situațiilor de criză.</p> <p>Cu referire la alte autorități, Comitetul similar celui extins poate formula recomandări în conformitate cu prevederile art. 8.</p>
	<p>La art. 8 alin. (2), remarcăm că, nu există un asemenea principiu „execută sau explică”. În plus, acesta nu este propriu recomandărilor. La fel, art. 9 prevede obligația conformării cu</p>	<p>Nu se susține.</p>

	recomandările Comitetului sau Comitetului extins, ceea ce contrazice caracterul recomandărilor și statutul Comitetului.	Principiul „execută sau explică” (comply or explain) reprezintă o abordare utilizată în state precum Marea Britanie, Germania și alte state UE în domeniul guvernăței corporative și supravegherii financiare. Această abordare reprezintă o formă de „soft law”, care permite, în cazuri justificate, de a nu aplica anumite acțiuni sau măsuri. Abordarea respectivă se utilizează în actele normative ale UE (ex. alin.(20) din Regulamentul UE nr.1092/2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul UE a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic). Menționăm că principiul respectiv se aplică în Codul de guvernăță corporativă (fără a se specifica expres denumirea principiului). Totodată, alin.(1) al art.9 s-a completat cu „sau justifică decizia de neadoptare a acestora”.
	La art. 10, titlul „Publicarea proceselor verbale ale ședințelor” nu corespunde cu conținutul articolului, care reglementează deciziile Comitetului extins și publicarea acestora, nu și procesele-verbale.	Se susține. Titlul articolului s-a modificat în „Publicarea deciziilor Comitetului extins”
	La art. 13 alin. (1), ce prevede că „Prezenta Lege intră în vigoare la 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, este inutil, or această, potrivit art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reprezintă regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative.	Se susține. Art.13 alin.(1) se exclude.
	Propunerile (recomandările)	
	Cu referire la categoria legii sugerăm revizuirea acesteia în categoria legilor ordinare, deoarece conform art. 10 alin. (3) al Legii nr. 100/2017 și art. 72 din Constituție, domeniul reglementat de proiectul de lege nu este necesar a fi reglementat prin lege organică.	Se susține. Cuvântul „organică” s-a substituit cu cuvântul „ordinară”.
	La art. 2 definirea noțiunii „sistem financiar”, în partea ce ține de utilizarea textului „, , piețele, produsele și infrastructura piețelor”, se va reexamina prin prisma prevederilor Legii nr. 171/2012 privind piața de capital.	Se susține parțial. La definiție s-a specificat că e vorba despre piețele financiare. Legea 171/2012 se referă doar la piața de capital, pe când sistemul financiar reprezintă o noțiune mai amplă și include componente suplimentare (piața monetară, piața valutară ș.a.)
	La art. 4: în alin. (3) propoziția a doua cuvintele „imposibilitatea de a participa la ședințe” se vor substitui cu cuvintele „imposibilitate temporară de exercitare a atribuțiilor”, pentru a asigura corespunderea cu art. 3 alin. (4) al proiectului, care nu prevede posibilitatea de substituie și în cazul absenței membrilor Comitetului, situații reglementate de art. 24 alin. (2) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, art. 27 din Legea nr. 136/2017 cu	Se susține. Cuvintele „imposibilitatea de a participa la ședințe” s-au substituit cu cuvintele „imposibilitate temporară de exercitare a atribuțiilor”.

	privire la Guvern, art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.	
	Din alin. (5) se va exclude prevederea „În caz de egalitate de voturi, președintele Comitetului deține votul decisiv”, deoarece este greșit conceptual de a stabili că, în cazul parității de voturi, la adoptarea deciziei de către un organ colegial, votul președintelui este decisiv. În exercitarea votului, toți membrii unui organ colegial sunt egali, votul este personal, iar în caz de paritate se pot institui orice alte soluții care nu ar afecta egalitatea votului, fie adoptarea deciziei se amână pentru o altă dată.	Se susține. Prevederea „În caz de egalitate de voturi, președintele Comitetului deține votul decisiv” s-exclus.
	Art. 12 alin. (2) este defectuos expus din punct de vedere juridic, fără a ține cont de formele răspunderii juridice și ale vinovăției drept condiție a răspunderii juridice, cu includerea în aceeași normă a răspunderii Comitetului, Comitetului extins, precum și a membrilor acestora. Atenționăm că, autoritățile publice nu sunt subiecți ai răspunderii contravenționale (art. 17 alin. (1) din Codul contravențional) și penale (art. 21 alin. (3) al Codului penal); nu există răspundere administrativă, ci contravențională; formele vinovăției sunt intenție și imprudență (culpă); accețiunea termenului „faptă” cuprinde atât acțiunea, cât și inacțiunea. Astfel, propunem reformularea art. 12 prin stabilirea că, pentru exercitarea atribuțiilor conferite de prezenta lege, membrii Comitetului și Comitetului extins poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală doar în cazul comiterii unei fapte ilicite cu intenție sau culpă gravă.	Se susține parțial. Ca rezultat al expertizei anticorupție, alin.(2) a fost exclus din art.12 al proiectului.